

#05 — 2020

suluk

air greenland

TIGORIANNGUARUK | TAG SULUK MED HJEM | YOUR PERSONAL COPY

A woman with long, dark, wavy hair is shown in profile, smiling and looking upwards. She is wearing a red strapless top. The background is a solid light blue color.

**Sinnattoq
piviusunngortoq**
Drømmen gik i opfyldelse
A dream came true >16

Alaskamik sinnattua piviusunngortoq

Alaska inuit amerlanersaannut ungasillunilu eqqumiitsuuvoq, "The Last Frontier", Amerikamiut oqartarnerattut, kisianni erinarsortartumut Karina Møllerimut **Alaska inuunerata uummataaniippoq** kalaaliussutsikkullu sorlaqarfiganut qanimut attuumassuteqarluni

ALLATTOQ: **Malik Milfeldt, snowflake.gl**

Alaska tassanilu nunap inoqqaavisa kulturiat ukiut 35-t sinnerlugit matuma siorna Alaskap qeqqata kippasisuani illoqarfimmi tusaamasaasumi Nomemi, kuultisiornerup nalaanit ilisimaneqartumi, Inuit Issittormiut Kattuffiata ataatsimeersuarnerani ilisarimaleqqaarpa.

– Misigisaavoq alutornarluinnartoq, pingaartumillu taakkua qilaatersortarnerat qamuuna itisuumik attortissutigaaara aappaguani Alaskamut tikeqqikkama 1996-imi Arctic Winter Gamesimut kalaallit kulturikkut angalaqatigiit ilagisaattut. Tamanna sapaatip-akunnerinik marlussunnik sioqqullugu qatanngutigii marluk sinnattorisimavakka: Qimusserput timmissallu meqqui atorlugit qitillutik.

Pamyua Alaskami misigisassanut aallarniutaasoq

Nipilersoqatigiit Pamyua kulturikkut aaqqissuussisoqarneranut atatillugu tusarnaartitsipput, taakkualu yppiiit oqaasii atorlugit

taaguutaat nutserneqarsinnalluni (qilaatersornermik) takutitsinermik uteqqiinnissamik qinnutiginninnertut.

– Takusakka upperisinnaanngingajappakka, qatanngutigiiit tasapput sinnattunni takusakka! Tusarnaartitseremata tuaviinap tusarnaatitsiviup tunuanukarpunga ikinngutitoqqannillu takooqittut nuannaartorujussuullunga qungujorujussuarlungalu aperalugit erinarsoqatigisinnaannginneraannga. Apersuuterujussuurtut isikkoqarlutik isikkuppaannga, sinnattunnimi taamaallaat takusimaakka, taakkua ilisarinnaanngilaannga, Karina Møller illariarujussuarpoq ilassuteqarlunilu:

– Angerput, soorunami! Angalaqatima sinneri timmisartumik attartukkamik angerlaqatiginnginnarpakka, Pamyua suliassarpaalussuaqarmat aperimmatalu ilagisinnaannginnerikka.

Katinnermiguut nipilersoqatigiinnut Alaskamullu ilaalersoq Sapaatip-akunnerini pingasut qaangiummata nipilersoqatigiillu

[KAL] Karina Møller

– Nuummi tusarnaartitsisoq.

[DK] Karina Møller – på scenen i Nuuk.

[GB] Karina Møller – on stage in Nuuk.

ASSIUSOQ – Leif Josefson

ASSLUSOQ — Jocelyn Pride, Denali National Park, Wonder Lake

Skandinaviamut tusarnaartitsiartorlutik angalangaatsiarnissaat sioqqullugu Karina Møllerip qatanngutigiiit taakkuaa ilaata namminerlu akunnerminni "asaqatigiinnermik" oqaatigisaa pilersinneqarpoq.

– Aallarnissara aqaguttoq oqarfigaara tamanna ingerlatiinnasagutsigut katittariaqartugut, pimoorusaanngippat ungasianit appariinneq piffissamik atuiffigerusunnginnakku. Taanna angerpoq. Skandinaviani tusarnaartitsiartorluni angalaneq naammassimmat tasamunga nuuppunga.

Karinap meeqqani pingasut ilagalugit Danmarkimut nuunnissaata tungaanut Karina Alaskami illoqarfimmi pingaarnermi Anchorageki katillugit ukiuni 17-ini najugaqarpoq. Erinarsortartutut suliaqarnini aqqutigalugu nunarsuaq tamakkerlugu angalasarsimavoq, ilaatigut Alaska tamakkerlugu, nunaqarfiit avinngarusimasumiittut ilanngullugit.

– Alaskami nunap inoqqaavi allaaseriuminaatsumik nukittullutillu pinnerput, aamma uummammit pisumik tikillu-aqqusaajuannarsimavunga. Allaaneq ajorpoq angerlarluni, asanninnermik taama angitigisumik tunniussisoqartarpoq. 'We are the same people' najugaqarfiini sumiluunniit angalagaluaraangama tusartuortarpara.

– Alaska naalagaafferujussuuvoq assigiinngiaassusilerujusuaq. Alaskap kujataata kangisissua siallersartup orpippassuunik orpippassuaqarpoq, tamannalu inuiaat Tlingit-Haida-Shimshianit najugaqarfigaa. Anchorage timmullu Athabaskanit nunagaat, qaqqartooq, kuussuartooq, uumasorpassuaqartoq, soorlu allaruarini tuttorsuarnillu.

– Alaskap kippasissua pingaartumik Yupiit nunagaat, kuusuit akoqarfigisaa, qaqqarpallaanngitsoq, kisianni kapisilippassuaqarlunilu tuttorsuarpasuaqartoq. Alaskap avanna Inupiat nunagaat, uumasorpassuaqartoq, taakkua arferit, puisit tuttullu pingaarnertut inuussutigaa.

Kalaallit Nunaannut eqqaanartikkaa

Karina Møllerip isaani kulturit assigiinngitsut nukittullutillu pinnerput, kisianni erseqqissaatigaa, ullumikkut innuttaasut 15 procentiinnaat Alaskami nunap inoqqaavinut ilaasut.

Karina Anchorageki najugaqaraluarluni naalagaaffimmi tusarnaartitsiartorluni sumiiffiit tamakkiusavillugit tikissimavai.

– Kotzebuemi/Qikiktagrummy nuna Kalaallit Nunaannut eqqaanartippara, nuannaralugulu; kisianni inuttut kissalaassuseq, qiimaneq, anersaaq, nerisassat, oqaatsillu ilaat tunngavigalugit tassani immikkut angerlarsimasutut misigisimavunga. 'Alaskami ataataga' Roswell Schaeffer ilagalugu tassunga aamma piniariartarsimavunga.

– Nunap inoqqaaviisa kulturii assigiinngitsut tupinnaannartumik ataqatigiilluarput. Alaskap Kalaallit Nunaatalu assigiinngisutaat misigalugit soqutiginarpoq. Alaskami assersuutigalugu arfernik, puisinik, tuttorsuarnik tuttuunilluunniit nioqquteqarnisaaq inerteqqaataavoq FDA-p inuussutissanik suliarinninnermut malittarisassai sukannersut pissutigalugit (U.S. Food and Drug Administration).

– Kisianni tamatuma kinguneranik avitseqatigiinnermut paarlaasseqatigiinnermullu ileqqutoqqat piujuaannartinneqarsimapput. Assersuutigalugu Ross piniariaqatigigaangakku siullertut iliuuserisartagarput tassaavoq utoqqaat neqinik pajuttortarlugit. Ross najugaqarfigisamini politikkikkut aqutsisuusimavoq, maannali soraarninnorsimalernermini piffissaq tamaat piniartuullunilu eqqumiitsuliortuulluni. Pisisartagarpassuani pissarsisutiginnissaat naatsorsuutiginnagu avitseqatiginnittarpoq, taakkualu ilaminiinnanngui kisiisa nammeneq pisarlugit.

Alaskami aallaaniarneq allaanerusoq

Aallaaniarnermik nuannarisaaqarluninneq Alaskami Kalaallit Nunaanni taamaalilluni assigiippoq, taamaalilluni tamatumani assigiissuterpasuit Karina Møller naapertorlugu aamma tamaanga

[KAL] Pamyuakut saqqummersitaata CD-ip Versesip saqqa.

[DK] Cd-coveret for Pamyua, og deres album Verses.

[GB] The cover of the CD with Pamyua's album 'Verses'.

killeqarlutik.

- Alaskami aallaaniarneq nuannarisorujussuuaara, ATV-nik atuisoqartarpoq, nuna maniitsorujussuuvog, taamaammattallit atorlugit nukippassuit atorneqartarlutik, kisianni tamanna Kalaallit Nunaanni aallaaniarnermut sanilliunneqarsinnaangilluinnarpoq, tamaani pisat nammanneqartariaqartarmata.

- Pingaartumik tutunniartarpugut, aammali ukallit aqisillu piniartarlugit. Tuttut angisuunngorlugit aggoriarlugit qeritittarpavut. Qerigaangata pilattuummik innaallagiatortumik aggortarpavut. Uumasut anersaarsiorpalunnerusumik aamma atassuteqarfigineqarput; aallaaniarnissaq sioqqullugu kingornalu tamatigut qinoqatigiittarpugut pissarsiaavullu qujassutigisarlugit.

- Alaskap avannaani, Inuppiaat akornanni nunap iluani qerititsiviit atorneqarput, qaarsoqanngilaq, taamaammallu qeriuannartumik itisuunik assagaliortoqartarpoq, taakkualu qerititsivittut atorneqartarlutik, isumassarsiatsialaasumik!

Nukittussuseq kulturimiippoq

- Qangatut erinarsoriaatsit qiteriaatsillu kulturip ittissusaanut, nukittussutsip inissisimaaffigisaanut, tassuuguinnaq pisinneqartutut misigimalissutigisarpakka. Atisat issersuarimi uumaaniarsinnaanermut tulluarsakkat, aammali eqqumiitsuliornikkut kulturikkullu ersiuteqartut, kusanarluinnartuupput.

- Ajoqersuiartortut Kalaallit Nunaannut sanilliullugu kingusinerujussuarmik Alaskamut tikissimapput, taamaammatt qangatut qilaatersoriaaseq piujuaannartinneqarsimavoq, Alaskamilu nukit-toorujussuulluni uummaarissuseqartorujussuullunilu.

Inuunerup anersaarsiornermut tunngasortaa aamma qitiulluinnarpoq, Karina Møller itisiliivoq:

- Alaska Native Medical Centerimi qangatut healerisartunik immikkoortortaarpoq. Kalaallit Nunaannut sanilliullugu ajoqersuiartortut Alaskamut kingusinnerusukkat tikissimapput, taamaammatt sulii qangatut healerisartoqarpoq, inunnik ikiueriaatsimik tamatumingga piujuaannartitsisimasunik. Tamakkiisumik katsorsaariaaseq, inuit arlalitsigut suliarineqarfigisartagaat; misigissutsitigut, eqqarsartaatsikkut, anersaakkut, kulturikkut timikkullu.

Karina Møller naapertorlugi inuit immikkoortunik sisamanik tamanik imaqarput, tarneq, misigissutsit, eqqarsaatit timilu, Kalaallit Nunaannilu Europamiunit ukiorpassuarni sunnersimaneqarsimanerup kingorna anersaamut tunngasut suusupagineqaqqajaasarlutik.

- Alaskami anersaarsiornermut tunngasunik pingaartitsilluni

saqqumiinnartumik inuuneqarneq sanngissutitut isigineqarnani akerlianik nukittuffittut isigineqartarpoq, nassuiaavoq, ilassuteqarlunilu oqarluni, Alaskami nunap inoqqaavisa oqaaserpassuisa ilaat puigorneqariartulersimasut.

- Nunap inoqqaavisa assigiinnngitsut kulturiminnik oqaatsiminnillu piujuaannartitsiniarlutik kulturikkut tamaviaaruteqarput, Yuppiillu oqaatsinik piujuaannartitsinermi malunnartumik nukittunerpaapput. Tamanna kujataata kangisissuani Alaskallu timaani orpiit, Alaskallu avannaani kuulti uulialu iluanaarniuti-giartorlugit avataanit takussuttoqarsimaneranut attuumassuteqarunarpoq. Yupiit pingaartumik kuussuit akuini najugaqarput, tamaanilu avataaneersunut takkulluni aningaasarsiuatissaqarपालaanngilaq, tamannalu taakkua oqaatsiminnik piujuaannartitsisinnanannannut nassuiaatissaagunarpoq, maluginiakkani tunngavigalugit nassuiaavoq.

Kulturi meeqqanut aamma tunngavoq, utoqqaat aperiinnarsigit

Kulturimik piujuaannartitsineq pineqartillugu Karina Møllerip takusinnaavaa, utoqqaat aalajangiisuusumik atuuffeqartut, tamatumani utoqqaat ataqqineqarnissaat inuusuttullu ileqqutoqqanik nuannarinninnissaat tulluusimaarutiginninnissaat piunasaqaataavoq.

- Meeqqat inuusuttullu Uummannami Meeqqat Angerlarsimaffianneersut qangatut qilaatersornermik ukiorpassuarni sullitarsimavakka, taakkualu tamanna pigiliutivissimagaat imaluunniit eqqornerusumik oqaatigalugu iluminni uumassuseqartilersimagaat ersarilluinnarpoq. Nuannarilluinnarpaat tamatuminggalu nuannarinninnerat misigalugu tamatuma pingaaruteqarnera uannut uppernarsaatissatut naammappoq.

- Utoqqaat eqqissisimanermik, asanninnermik silassorisutsimillu pigisaaqarput, taakkualu maniguuppassisumik ataqqineqarnissaat pissusissamisoorpoq. Qaarsutut qimaaffisatut atuuttarput, tamatumani kipiuttuneg kamassaqaarnerlu aakkiartuutut qimaguttarlutik, utoqqaallu ilagisimatillugit pissutsit ersarinnerusumik isigineqarsinnaalersarlutik.

- Alaskami utoqqaat tamatigut sallerasaarput, ataatsimeersuarnerni, tusarnaartitsinerni assigisaannilu utoqqaat issiavissaannik inniminniisoqarsimasarpoq, nerisassanillu siullerpaatillugit sassaalliteqarfigineqartarlutik. Alaskami ikinngutima ajornanni oqartarnitsit, "The Elders are our Rockstars!", Karina Møller qungujlaarluni, aalajangersimarपालuttumillu isikkoqarluni, tamatuma piviusuuneranun sinnaattuinnaanginneranullu ersiutaasumik, oqarpoq. *

FOTOGRAF — Chris McLennan, Katmai National Park/TravelAlaska.com

Hendes drøm om Alaska blev til virkelighed

For de fleste er Alaska et fjernt og forunderligt sted, ”The Last Frontier”, som amerikanerne siger, men for sanger Karina Møller er [Alaska i hjertet af hendes liv](#) og tæt forbundet til de grønlandske rødder

TEKST: [Malik Milfeldt, snowflake.gl](#)

Hendes første bekendtskab med Alaska og den oprindelige kultur, stiftede hun over 25 år siden til Inuit Circumpolar Conference i den episke by Nome i det midt-vestlige Alaska, kendt fra

guldgravertiden.

– Det var en fantastisk oplevelse, og specielt deres trommedans rørte mig dybt året efter, da jeg kom til Alaska igen som en del af den grønlandske, kulturelle delegation til Arctic Winter Games i 1996. Et par uger før havde jeg drømt om to brødre: De kørte på hundeslæde og brugte fjer til at danse med.

[Pamyua blev starten på et Alaska-eventyr](#)

I forbindelse med et kulturelt arrangement kom musikgruppen Pamyua på scenen, hvis navn på yupik kan oversættes til at bede om en gentagelse af et (trommedanse)nummer.

– Jeg kunne ikke tro mine egne øjne, det var brødrene fra min drøm! Efter de var færdige skyndte jeg mig om bag scenen og med kæmpe glæde og smil som genforenet med gamle ven-

ner, spurgte jeg dem, om de kunne synge med mig. De kiggede på mig som et stort spørgsmålstegn, for jeg havde jo kun mødt dem i min drøm, så de kunne jo ikke genkende mig, storgriener Karina Møller, og tilføjer:

– De sagde ja, selvfølgelig! Jeg endte med ikke at tage med den øvrige delegation hjem på charterflyet, da Pamyua havde en del jobs og spurgte, om jeg ikke ville være med.

[Blev gift ind i band og Alaska](#)

Efter tre ugers tid opstod, hvad Karina Møller betegner som en ”romantisk forbindelse” mellem en af brødrene og hende selv forud for en større turné bandet skulle på i Skandinavien.

– Dagen før jeg skulle rejse, sagde jeg til ham, at hvis vi skulle fortsætte dette, så skulle vi gifte os, for jeg gad ikke spille min tid på et langdistanceforhold, hvis det ikke var alvorligt. Han sagde ja. Jeg flyttede derover efter endt turné i Skandinavien.

Det blev i alt til 17 år i Alaska, i hovedbyen Anchorage, før Karina flyttede til Danmark med sine tre børn. Gennem sit arbejde som sanger rejste hun rundt i verden, heriblandt hele Alaska, inklusiv fjerntliggende bygder.

– De forskellige oprindelige folk i Alaska er

ubeskriveligt stærke og smukke, og jeg er altid blevet budt velkommen med åbent hjerte. Det var som at komme hjem, man bliver mødt med så megen kærlighed. ”We are the same people” hørte jeg altid lige meget, hvor jeg rejste i deres områder.

– Alaska er en kæmpe stat med stor variation. Sydøstalaska er regnskov, og det er Tlingit-Haida-Shimshian folkernes område. Anchorage og ind i landet er Athabaskan-land, bjerge, floder, rigt dyreliv som bjørne og elge.

– Vestalaska er primært Yupit, og består af et floddelta, så ikke så mange fjelde, men masser af laks og elge. Nordalaska er Inupiat-folkernes land, rigt dyreliv, hvaler, sæler, rensdyr er deres vigtigste fødekæde.

[Mindede hende om Grønland](#)

De forskellige kulturer er stærke og smukke i Karina Møllers øjne, men hun understreger, at i dag er det kun 15 procent af befolkningen, der tilhører de oprindelige befolkningsgrupper i Alaska.

Selvom Karina boede i Anchorage, har hun været stort set alle steder i staten for at optræde.

– Ved Kotzebue/Qikiktagruk mindede landskabet mig om Grønland, og det elskede jeg; men der er også den menneskelige varme, humoren, ånden, maden, dele af sproget, som gjorde, at jeg følte mig særligt hjemme der. Det er også her jeg tog op på jagt med min ’Alaska-far’ Rosswell Schaeffer.

– Der er et utroligt stærkt sammenhold mellem de forskellige oprindelige kulturer. Det er interessant at opleve de forskelle, der er, mellem Alaska og Grønland. I Alaska er det ikke tilladt at sælge fx hval, sæl, elg eller rensdyr på grund af FDA’s strenge regler for fødevarerhåndtering (U.S. Food and Drug Administration).

– Men det har gjort, at traditionen for at dele og udveksle i høj grad er bevaret. For eksempel når jeg gik på jagt med Ross, var det første, vi

gjorde, at tage ud til ældre mennesker med kød. Ross var politisk leder i sit område, men er nu i sin pensionsalder fuldtidsfanger og kunstner. Han deler uden at forvente noget tilbage af alt det, han fanger, beholder han kun en lille brøkdel til sig selv.

Jagt i Alaska er anderledes

Passionen for at gå på jagt deler man således i Alaska med Grønland, men så ophører mange ligheder også der ifølge Karina Møller.

– Jeg elsker at gå på jagt i Alaska, man bruger ATV køretøjer, terrænet er meget ujævnt, så det kræver mange armerkræfter, men det kan jo slet ikke sammenlignes med at skulle gå på jagt i Grønland, hvor man bærer dyret på ryggen.

– Vi gik primært på rensdyrjagt, men også efter harer og ryper. Vi grovparterede dyret og frøs det ned. Når det var helt frossent, tog vi det op og brugte en elektrisk sav til at skære det. Der er også en mere spirituel relation til dyrene; vi bad altid før og efter en jagt og takkede for det vi modtog.

– I Nordalaska, blandt Inupiat har man underjordiske fryserne, der er ikke klipper, så man kan grave dybe huller ned i permafrosten, og disse bliver brugt som fryserne, genialt!

Styrken er i kulturen

– De traditionelle sange-danse giver mig følelsen af at blive øjeblikkelig taget ind i dybden af kulturen, hvor styrken er. Beklædningen med den praktiske funktion at kunne overleve i kul-

den, men samtidig kunstneriske og kulturelle udtryk er så smuk.

– Missionærerne kom jo meget senere til Alaska end de gjorde i Grønland, derfor overlevede den traditionelle trommedans, og den er utrolig stærk og levende i Alaska.

Også den spirituelle dimension af livet er centralt, uddyber Karina Møller:

– På Alaska Native Medical Center er der en afdeling med traditionelle healere. Det er jo kortere tid siden, at missionærerne kom til Alaska end i Grønland, derfor er der stadig praktiserende traditionelle healere, som har bevaret den måde at hjælpe mennesker på. En mere holistisk healingsmetode, som arbejder med mennesket på flere planer; det emotionelle, mentale, spirituelle, kulturelle og fysiske.

Ifølge Karina Møller består mennesker af alle fire aspekter, sjæl, følelser, tanker og krop, hvor man i Grønland efter mange års indflydelse fra Europa har en tendens til at negligere den spirituelle dimension.

– Det at leve åbenlyst med sin spiritualitet i Alaska bliver ikke set som en svaghed, tværtimod som en styrke, forklarer hun, og tilføjer, at mange af de oprindelige sprog i Alaska er ved at uddø.

– Kulturelt kæmper de forskellige oprindelige folk for at bevare både deres kultur og sprog, og Yupiit er helt klart den gruppe, hvor bevarelsen af sproget er stærkest. Det har nok noget at gøre med at i Sydøst og i indlandet af Alaska kom man udefra for at profitere af

træer, i Nordalaska guld og olie. Yupiit lever primært i et delta af floder og der var for udekommende ikke meget at komme at tage, så dette forklarer måske, at de har bevaret deres sprog, beskriver hun.

Kultur er også for børn, spørg selv de ældre

Når det gælder kulturbevarelse ser Karina Møller, at de ældre har en afgørende rolle, men det kræver, at man ærer dem og at de unge selv finder glæde og stolthed ved traditionerne.

– Jeg har i mange år arbejdet med børn og unge fra Uummannaq Børnehjem med traditionel trommedans, og det er helt tydeligt at de har fået det ind under huden, eller måske har de rettere vækket det til live inde i sig selv. De elsker det og at opleve deres glæde ved det er nok bevis for mig om, at det har en betydning.

– Ældre mennesker har en ro, kærlighed, og visdom, og ydmyg respekt for dem er på sin plads. De fungerer som klipper, hvor al frustration og aggression lige så stille smelter væk, og man ser på situationer med lidt klarere briller, hvis man har været sammen med dem.

– I Alaska går de ældre altid forrest i rækken, der er reserveret rækker til de ældre til konferencer, koncerter og lignende og de får serveret deres mad først. Som vi plejer at sige blandt mine venner i Alaska, 'The Elders are our Rockstars!', fastslår Karina Møller med et smilende, men fast blik, der indikerer, at dette er virkelighed og ikke en drøm. ❄

[KAL] Pamyuakkut saqqummersitaata CD-ip 'Caught in the Act'-ip Native American Music Awardsimi Album of the Yearitut toqqarneqartup saqqaa.

[DK] Pamyuas cd-cover for albummet 'Caught in the Act' der vandt Album of the Year til Native American Music Awards.

[GB] The cover of the CD with Pamyua's album 'Caught in the Act' which won Album of the Year at the Native American Music Awards.

Her Alaskan dream came true

For most people, Alaska is a distant and strange country, the “Last Frontier”, as the Americans say. For singer Karina Møller, however, **Alaska is at the heart of her life** and closely connected to her Greenlandic roots

TEXT: Malik Milfeldt, snowflake.gl

Her first meeting with Alaska and its original culture took place more than 25 years ago at the Inuit Circumpolar Conference in the epic town of Nome in Alaska's mid west, known for

its gold rush.

– It was a fantastic experience. I went to Alaska again the following year as part of the Greenlandic culture delegation to the 1996 Arctic Winter Games and here I was deeply touched by their drum dance in particular. A few weeks previously, I had dreamed of two brothers: they drove a dog sled and danced with feathers.

Pamyua was the start of an Alaskan adventure

In connection with a cultural event, a group of musicians called Pamyua came onto the scene. Their Yupik name translates to something like “ask for a repeat of a (drum dance) performance”.

– I could not believe my eyes. There were the brothers from my dream! After they fin-

ished I hurried back stage and with great joy and laughter, as if being reunited with old friends, I asked them if they would sing with me. They looked questioningly at me because I had, of course, only met them before in my dream, so they did not recognise me, laughs Karina Møller, and adds:

– Of course, they said yes! I ended up not going home with the rest of my delegation on the charter flight, because Pamyua had some gigs coming up and they asked if I would join them.

Married into a band and Alaska

After three weeks, before the band was due to start a major tour of Scandinavia, what Karina Møller describes as a “romantic connection” evolved between her and one of the brothers.

– The day before I left, I said to him that if we were going to continue this relationship, we would have to get married, because I was not going to waste my time on a long-distance relationship if it was not serious. He said yes. I moved over there after the Scandinavian tour.

Karina was in Alaska for 17 years in Anchorage, the capital, before she moved to

Denmark with her three children. Through her work as a singer, she has travelled all over the world, including Alaska and its more remote villages.

– The different peoples of Alaska are indescribably strong and beautiful and I was always welcomed with an open heart. It was like coming home, I was met with so much love. ‘We are the same people’ I heard them say, wherever I travelled in their lands.

– Alaska is like one huge state with enormous variation. Southeast Alaska is rain forest and it is the land of the Tlingit-Haida-Shimshian people. Anchorage and inland is Athabaskan country; mountains, rivers and plentiful wildlife like bears and elks.

– West Alaska is primarily Yupiit and consists of a river delta, not so many mountains, but plenty of salmon and elk. North Alaska is the land of the Inupiat people, rich in wildlife; whales, seals, and caribou are their major sources of food.

Reminded her of Greenland

The different cultures are strong and beautiful in Karina Møller's view, but she points out that today only 15 per cent of the population belong to the original population groups of Alaska.

[KAL] Arnat erinarsortartut pikkorissut pingasut – Karina Møller qiterliuvoq.

[DK] Tre dygtige divaer
– Karina Møller i midten.

[GB] Three skilled divas
– Karina Møller is in the middle.

PHOTO – Leif Josefsen

PHOTO — Joycelyn Pride, Denali National Park / TravelAlaska.com

Although Karina lived in Anchorage, she has performed all over Alaska.

– In Kotzebue/Qikiktagruk the landscape reminded me of Greenland and I loved it; but it was also the human warmth, the humour, the spirit, the food and parts of the language that made me feel especially at home there. It was here I went hunting with my 'Alaska dad', Rosswell Schaeffer.

– There is a very strong bond between the different cultures. It is interesting to experience the differences there are between Alaska and Greenland. In Alaska, you cannot sell e.g. whale, seal or caribou because of the FDA's (Food and Drug Administration) strict regulations for handling food.

was completely frozen, we used an electric saw to cut it up. There is also a more spiritual relationship to the animals; we always prayed before and after a hunt and gave thanks for what we received.

– Among the Inupiat in North Alaska, there are underground freezers; there are no rocks, so you can dig deep holes in the permafrost and these are used as freezers. Brilliant!

The strength is in the culture

– The traditional singing and dancing gives me a feeling of being immediately immersed in the depths of the culture where the power is. Clothing with the practical function of

– Living openly with one's spirituality in Alaska is not seen as a weakness. Quite the opposite, it is considered to be a strength, she explains and adds that many of the indigenous languages in Alaska are dying out.

– The different indigenous peoples are fighting to retain their culture and language and Yupiit is definitely the group that puts most effort into preserving their language. It may be because in the Southeast and in the interior of Alaska, people came from the outside to profit from the trees; in North Alaska they came for the gold and oil. The Yupiit mainly live in a delta of rivers and there is not much to take for people from the outside, so this may explain why the language has been preserved, she says.

“Older people have peace, love and wisdom and it is appropriate to show them humble respect”

— Karina Møller

– This means that the tradition of sharing and exchanging has been preserved. For example, when I went hunting with Ross, the first thing we did was to go out to the older people with meat. Ross was the political leader in his region, but since retiring he is a full time hunter and artist. He shares everything he catches, without expecting to get anything in return and only keeps a small portion for himself.

Hunting in Alaska is different

The passion for hunting is shared in Alaska and Greenland, but that is where the similarity ends, according to Karina Møller.

– I love to go hunting in Alaska, they use ATV vehicles and the terrain is very uneven so you need strong arms, but it cannot be compared to hunting in Greenland where you carry the carcass on your back.

– We mostly hunted caribou, but also hares and ptarmigan. We cut the dead animal into large pieces and froze it. When it

enabling survival in the cold, yet at the same time having an artistic and cultural expression, is so beautiful.

– The missionaries came to Alaska much later than they came to Greenland, so the traditional drum dance survived and it is very powerful and alive in Alaska.

The spiritual dimension of life is also crucial, explains Karina Møller:

– At the Alaska Native Medical Centre there is a department with traditional healers. The missionaries came more recently here than to Greenland, so there are still practising traditional healers, who have retained their way of helping people. It is a more holistic method of healing, which works with people on several levels; emotional, mental, spiritual, cultural and physical.

According to Karina Møller, people consist of all four aspects; soul, feelings, thoughts and body. After many years of European influence, there is a tendency to neglect the spiritual dimension in Greenland.

Culture is also for children, just ask the elders

Karina Møller sees a crucial role for the elders when it comes preserving culture, although it means that they must be treated with honour and that the young must find their own pride and joy in the traditions.

– I have worked with drum dancing with the children and young people at the children's home in Uummannaq for many years and it is quite clear that it has got under their skins, or more precisely, has awoken something inside them. They love it and experiencing their joy is proof enough for me that it is important.

– Older people have peace, love and wisdom and it is appropriate to show them humble respect. They function as rocks where all frustration and aggression melts away. You look at situations with a clearer view, after you have been together with them.

– In Alaska, the elders are always in the front row. Rows are reserved for older people at conferences, concerts and the like and they get served their food first. As we usually say among my friends in Alaska: “The Elders are our rock stars!” states Karina Møller with a smiling, but fixed gaze indicating this is reality, not a dream. ✨